

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

06-05-160М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістра для
здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Бізнес-аналітика»
спеціальності 051 «Економіка»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано:
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ.
Протокол № 1 від 24.09.2024 р.

Рівне – 2024

Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційної роботи магістра для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка» денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Олійник О. О., Міщук Г. Ю., Мазур Н. О. – Рівне : НУВГП, 2024. – 33 с.

Укладачі: Олійник О. О., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва;
Міщук Г. Ю., д.е.н., завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва;
Мазур Н. О., к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Відповідальна за випуск: Міщук Г. Ю., д.е.н., професор, завідувач кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Керівник групи забезпечення освітньої програми «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка» Олійник О. О.

Попередня версія методичних вказівок 06-05-121М

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	5
ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	7
СТРУКТУРА І ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	16
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ....	24
ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	30

© Олійник О. О., Міщук Г.
Ю., Мазур Н. О., 2024
© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Законом України «Про вищу освіту» визначено, що атестація – це встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньо-професійної програми. Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть входити представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до положення про екзаменаційну комісію, затвердженого вченою радою закладу вищої освіти.

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Бізнес-аналітика» за спеціальністю 051 «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра у порядку, встановленому внутрішніми нормативними документами Національного університету водного господарства та природокористування, та завершується видачою документа встановленого зразка про присудження ступеня магістр із присвоєнням кваліфікації: магістр з економіки. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння кваліфікації скасовується закладом вищої освіти у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України та Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачем вищої освіти НУВГП ([URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/25003/](https://ep3.nuwm.edu.ua/25003/)).

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання, або практичної складної задачі, або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Вимоги до структури, змісту, обсягу і порядку захисту кваліфікаційної роботи визначаються випусковою кафедрою НУВГП на підставі діючих стандартів та вимог Міністерства освіти та науки України.

Кваліфікаційна робота магістра за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» відповідно до затвердженого навчального плану виконується в осінньому семестрі другого року навчання. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра є заключним етапом навчання здобувачів за освітньо-професійною програмою.

До захисту магістерських кваліфікаційних робіт допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану. Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість з будь-якої навчальної дисципліни або з практичної підготовки, до захисту магістерської кваліфікаційної роботи не допускаються.

Методичні рекомендації до виконання і захисту кваліфікаційної роботи магістра розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» (URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>);
- Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка» (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/051-ekonomika-M.pdf>);
- Освітньо-професійної програми «Бізнес-аналітика» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні і поведінкові науки» (URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/30619/>);
- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/28552/>);
- Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії (URL: <https://cutt.ly/LVem1PJ>);
- навчальних планів освітньо-професійної програми «Бізнес-аналітика» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка»;
- графіка навчального процесу НУВГП.

Методичні рекомендації є основним навчально-методичним документом для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика», наукових керівників, консультантів та рецензентів кваліфікаційних робіт магістрів.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

1. Здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня обирає тему кваліфікаційної роботи із переліку, запропонованого випусковою кафедрою, або ж має право запропонувати власну тему з обґрунтуванням доцільності її розроблення (надається лист-погодження з керівництвом суб'єкта господарювання-замовника), й у визначені терміни подає заяву, написану на ім'я завідувача кафедри (Додаток А), на кафедру трудових ресурсів і підприємництва (ауд. 279^б).

2. Призначення наукового керівника кваліфікаційної роботи магістра здійснюється відповідно до вказаної в заяві теми дослідження.

3. Здобувач остаточно визначається з темою магістерської роботи під час консультацій з науковим керівником, уточнює об'єкт дослідження (суб'єкт господарювання (організацію, підприємство, установу), вид економічної діяльності (ринок, галузь), товар (послугу, роботу), територіальну одиницю тощо), розробляє план інформаційного забезпечення кваліфікаційної роботи, джерела та методи опрацювання необхідної інформації.

4. До початку виконання кваліфікаційної роботи магістра згідно з навчальним графіком здобувач вищої освіти має отримати завдання (на бланку НУВГП), затверджене завідувачем кафедри, яке одночасно містить план виконання магістерської роботи. Своєчасність написання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти відображається керівниками у спеціальних графіках, які знаходяться на кафедрі трудових ресурсів та підприємництва. Порухення термінів виконання завдань є підставою для відрахування здобувача за неуспішне виконання навчального плану.

5. Здобувач працює над кваліфікаційною роботою магістра із урахуванням настанов і порад, які надаються під час систематичних консультацій із науковим керівником та, за потреби, із консультантами за окремими питаннями дослідження.

Виконання кваліфікаційної роботи магістра варто розпочати із ознайомлення зі спеціальною науковою та навчально-методичною літературою, із вітчизняними та міжнародними нормативно-правовими актами за обраною темою дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи магістра здобувач повинен продемонструвати отримані під час навчання компетентності та результати навчання. Виконання магістерської роботи за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» має на меті систематизувати сформовані теоретичні знання і практичні навички діяльності у сфері формування аналітики та оволодіння інноваційними методами управління з метою підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання на основі набутих професійних компетенцій, критичного мислення, вміння адаптуватися до умов сучасного бізнес-середовища.

6. Необхідно здійснити перевірку кваліфікаційної роботи на наявність плагіату відповідно до «Порядку перевірки навчальних, випускних кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування» (URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24856/>) через систему Moodle.

7. Завершена робота разом із відгуком керівника не пізніше ніж за тиждень до захисту подається на розгляд завідувача кафедри та для подальшого її представлення рецензенту.

8. За три дні до захисту здобувач вищої освіти зобов'язаний подати секретарю екзаменаційної комісії: зшиту кваліфікаційну роботу магістра з необхідними підписами (власним, керівника і консультантів, завідувача кафедри), рецензію *(на бланку НУВГП)*.

9. Завершується виконання кваліфікаційної роботи магістра її публічним захистом перед екзаменаційною комісією.

Висновки екзаменаційної комісії є підставою для видачі диплома магістра, в якому вказується оцінка за виконання та захист кваліфікаційної роботи магістра.

Для керівництва виконанням здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи призначається керівник з числа викладачів випускової кафедри, який:

- формує завдання на кваліфікаційну роботу магістра, що затверджується завідувачем випускової кафедри;
- консультує здобувача вищої освіти в процесі виконання роботи;
- ознайомлює з правилами оформлення роботи;
- надає письмовий відгук щодо характеристики роботи у формі подання голові екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційної роботи та звіт про перевірку роботи на плагіат.

ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Тематику кваліфікаційних робіт магістра розроблено кафедрою трудових ресурсів та підприємництва відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка» та Освітньо-професійної програми «Бізнес-аналітика» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка».

**Орієнтовні теми кваліфікаційних робіт для здобувачів
вищої освіти другого (магістерського) рівня, які навчаються
за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика»
спеціальності 051 «Економіка»**

Рівень суб'єкта господарювання (підприємства, установи, організації або окремого структурного підрозділу, фізичної особи - підприємця)

- Імплементація інструментів бізнес-аналізу в управління суб'єктом господарювання.
- Розвиток інструментів бізнес-аналізу в управлінні продуктивним портфелем суб'єкта господарювання.

- Застосування технік та інструментів бізнес-аналізу в обґрунтуванні рішень щодо розвитку суб'єкта господарювання.
- Управління змінами в суб'єкті господарювання на засадах бізнес-аналізу.
- Стратегічний аналіз та обґрунтування рішень щодо розвитку суб'єкта господарювання.
- Стратегічний аналіз бізнес-середовища суб'єкта господарювання у забезпеченні його розвитку.
- Аналіз та розробка (удосконалення) конкурентної стратегії суб'єкта господарювання.
- Використання інструментів бізнес-аналізу для розробки стратегії суб'єкта господарювання.
- Стратегічне управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання.
- Розвиток (забезпечення) конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.
- Розробка програми підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.
- Підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання на основі розвитку соціального капіталу.
- Оцінювання конкурентних переваг суб'єкта господарювання та обґрунтування стратегії їх забезпечення.
- Формування системи оцінювання конкурентоспроможності товару (послуги) суб'єкта господарювання.
- Управління вартістю суб'єкта господарювання.
- Вартісно-орієнтоване управління суб'єктом господарювання.
- Оцінювання та розвиток бренду суб'єкта господарювання.
- Аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання: сучасна методологія та перспективні напрями її розвитку.
- Економічний аналіз зовнішнього середовища розвитку суб'єкта господарювання для забезпечення розвитку суб'єкта господарювання.

- Аналітика продажів (у B2B /B2C сегменті) та проектування рішень щодо вдосконалення роботи управлінського персоналу суб'єкта господарювання.
- Активізація продажів (загалом або певного виду продукції, у B2B /B2C сегменті, ...) за результатами аналізу змін у бізнес-середовищі суб'єкта господарювання.
- Прогнозування соціально-економічного розвитку суб'єкта господарювання.
- Планування бізнес-діяльності суб'єкта господарювання.
- Розробка плану фінансового оздоровлення суб'єкта господарювання.
- Забезпечення стійкого розвитку суб'єкта господарювання в умовах змін у бізнес-середовищі.
- Забезпечення прибутковості суб'єкта господарювання в умовах посилення конкуренції.
- Управління та оптимізація витрат суб'єкта господарювання.
- Стратегічне управління витратами суб'єкта господарювання.
- Удосконалення системи ціноутворення в суб'єкті господарювання.
- Підвищення продуктивності використання ресурсів суб'єкта господарювання.
- Підвищення продуктивності праці суб'єкта господарювання.
- Підвищення продуктивності капіталу суб'єкта господарювання.
- Маркетингова аналітика у забезпеченні розвитку суб'єкта господарювання.
- Аналіз та удосконалення маркетингової стратегії суб'єкта господарювання в конкурентному середовищі.
- Управління якістю продукції (послуг) суб'єкта господарювання.
- Управління інвестиційною діяльністю суб'єкта господарювання.
- Підвищення ефективності інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання.

- Формування (удосконалення, розвиток) стратегії диверсифікації діяльності суб'єкта господарювання.
- Удосконалення управління суб'єктом господарювання на засадах «data-driven» підходу.
- Формування бізнес-моделі суб'єкта господарювання.
- Управління бізнес-моделлю суб'єкта господарювання.
- Оцінювання ефективності бізнес-моделі суб'єкта господарювання та її компонентів.
- Формування інноваційної моделі розвитку суб'єкта господарювання.
- Моделювання бізнес-процесів суб'єкта господарювання.
- Управління бізнес-процесами суб'єкта господарювання.
- Управління цифровою трансформацією суб'єкта господарювання.
- Управління ризиками суб'єкта господарювання.
- Аналіз та забезпечення економічної (соціальної, фінансової, кадрової, кібер) безпеки суб'єкта господарювання.
- Оцінка ефективності та вдосконалення інструментів аналізу економічної поведінки споживачів (партнерів / конкурентів / контактної аудиторії / стейкхолдерів) суб'єкта господарювання.
- Стейкхолдер-аналіз в управлінні економічною поведінкою суб'єкта господарювання.
- Управління взаємовідносинами суб'єкта господарювання зі стейкхолдерами.
- Управління соціальною відповідальністю суб'єкта господарювання.
- Розвиток соціальної відповідальності суб'єкта господарювання.
- Оцінювання ефективності соціальної відповідальності суб'єкта господарювання.
- Удосконалення реалізації соціальної відповідальності суб'єкта господарювання.
- Оцінювання та розвиток HR-бренду суб'єкта господарювання.

- Розробка стратегії управління брендом суб'єкта господарювання.
- Бізнес-аналіз HRM-процесів: можливості вдосконалення та посилення ефективності.
- Удосконалення системи управління персоналом суб'єкта господарювання.
- Удосконалення мотивування персоналу (окремих категорій персоналу) суб'єкта господарювання.
- Удосконалення організації оплати праці (окремих категорій персоналу) в суб'єкті господарювання.
- Удосконалення оцінювання персоналу (окремих категорій персоналу) суб'єкта господарювання.
- Формування (удосконалення) системи маркетингу персоналу суб'єкта господарювання.
- Удосконалення системи оплати праці (окремих категорій персоналу) в суб'єкті господарювання.
- Управління рухом персоналу суб'єкта господарювання.
- Формування соціального пакету в суб'єкті господарювання.
- Удосконалення аналітики бізнес-процесів (кадрових, HR інформаційного забезпечення та ін.) суб'єкта господарювання.
- Аудит персоналу суб'єкта господарювання.
- Аналіз та удосконалення командної роботи в суб'єкті господарювання (проекті).
- Управління етикою ділових відносин з клієнтами та партнерами по бізнесу суб'єкта господарювання.
- Управління етикою ділових взаємин керівника з підлеглими в суб'єкті господарювання.
- Аналіз та вдосконалення (системи) управління знаннями (талантами) в суб'єкті господарювання.
- Управління інтелектуальним капіталом суб'єкта господарювання.
- Створення бізнес-проекту самозайнятості у сфері _____ (конкретизувати).
- Створення бізнес-проекту у сфері виробництва _____ (конкретизувати).

- Створення бізнес-проекту у сфері _____ (конкретизувати) послуг.
- Аналіз і розвиток інноваційної діяльності в бізнесі.
- Розвиток та застосування ESG концепції у бізнесі.
- Впровадження «зелених» інновацій у забезпеченні стійкого розвитку суб'єкта господарювання.
- Формування «зеленої» бізнес-моделі суб'єкта господарювання.
- Розвиток екологічної відповідальності суб'єкта господарювання.

Макро-, мезорівень

- Оцінювання та прогнозування економічного розвитку країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Управління економічним потенціалом країни (області, району, міста, територіальної громади) та його ефективне використання в умовах загострення соціально-економічних викликів.
- Оцінювання конкурентоспроможності країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Формування стратегії конкурентоспроможності країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Удосконалення методики розрахунку індексу конкурентоспроможності країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Управління ризиками країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Розвиток виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Прогнозування розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Державне регулювання розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).

- Інвестиційно-інноваційні основи розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Організаційно-економічні механізми стимулювання розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Фінансово-економічні інструменти стимулювання розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Інтелектуально-кадрове забезпечення розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Оцінювання проблем та перспектив розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Інформаційне забезпечення аналітики виду економічної діяльності (ринку, галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Аналітика кон'юнктури виду економічної діяльності (ринку, галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Аналітика конкуренції у виді економічної діяльності (на ринку, у галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Аналітика динаміки та стійкості розвитку виду економічної діяльності (ринку, галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Аналітика структури і пропорційності виду економічної діяльності (ринку, галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Оцінювання попиту та пропозиції у виді економічної діяльності (на ринку, у галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).

- Забезпечення ефективності функціонування виду економічної діяльності (ринку, галузі) в умовах невизначеності.
- Оцінювання впливу виду економічної діяльності (ринку, галузі) на економічний розвиток країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Напрями формування та ефективного використання ресурсного потенціалу виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Формування інвестиційної привабливості виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Управління ризиками виду економічної діяльності (ринку, галузі) в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Вплив монетарної/фіскальної політики на ділову активність виду економічної діяльності (ринку, галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Розвиток підприємництва в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Стимулювання розвитку підприємництва в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Оцінювання впливу фіскальної політики на розвиток підприємництва в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Легалізація малого та середнього підприємництва в умовах внутрішніх та зовнішніх ризиків в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Формування системи фінансової підтримки малого підприємництва в країні (в області, в районі, в місті, у територіальній громаді).
- Оцінювання ролі малого підприємництва в розвитку ринкової економіки країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Розвиток соціальної відповідальності країни (області, району, міста, територіальної громади).

- Оцінювання ефективності реалізації соціальної відповідальності країни (області, району міста, територіальної громади).
- Оцінювання гендерних засад бізнес-етики в країні (в області, в районі, в місті, в територіальній громаді).
- Оцінювання національних засад бізнес-етики в країні.
- Розвиток бізнес-комунікацій у виді економічної діяльності (на ринку, в галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади).
- Впровадження управлінських інновацій у виді економічної діяльності (на ринку, в галузі) країни (області, району, міста, територіальної громади) в умовах діджиталізації.
- Впровадження «зелених» інновацій для стійкого економічного зростання країни (області, району, міста, територіальної громади).

У випадку вибору теми кваліфікаційної роботи магістра на мікрорівні, важливе значення має суб'єкт господарювання, на прикладі якого буде виконане дослідження. Для обґрунтованого вибору теми роботи слід мати інформацію про діяльність суб'єкта господарювання, його підпорядкування, організаційно-правову форму, особливості фінансування, доходи і витрати, емісію цінних паперів, кількісні та якісні характеристики персоналу, результати діяльності тощо. Необхідно також враховувати можливість проходження переддипломної практики на даному суб'єкті господарювання.

Здобувач вищої освіти магістерського рівня вільно обирає тему із запропонованого переліку або може запропонувати власну, обґрунтувавши доцільність і актуальність її розкриття на рівні написання магістерської роботи. Необхідно пам'ятати, що тема кваліфікаційної роботи має бути чітко сформульованою, відповідати освітньо-професійній програмі «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка» та відображати основну проблему дослідження.

Якщо тема стосується суб'єкта господарювання (підприємства, установи, організації), то обов'язково має бути зазначена її офіційна назва. В назві суб'єкта господарювання

допустимо використовувати лише загальноживану абрєвіатуру (ДП – державне підприємство, КП – комунальне підприємство, ФГ – фермерське господарство, ПАТ – публічне акціонерне товариство, ПрАТ – приватне акціонерне товариство, ПП – приватне підприємство, ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю, ФОП – фізична особа – підприємець тощо).

Тема кваліфікаційної роботи магістра затверджується наказом ректора Національного університету водного господарства та природокористування, в якому також зазначаються керівники робіт і терміни виконання. Темі кваліфікаційних робіт магістра не можуть повторюватися. Будь-які зміни у формулюванні теми роботи (у тому числі редакційного характеру) допускаються лише відповідно до наказу ректора Національного університету водного господарства та природокористування на підставі клопотання завідувача кафедри трудових ресурсів та підприємництва.

СТРУКТУРА І ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Під час виконання кваліфікаційної роботи магістра здобувач вищої освіти повинен продемонструвати вміння застосовувати здобуті знання та сформовані академічні, соціально-особистісні й професійні компетенції для вирішення завдань професійної діяльності на сучасному рівні, а також здатність інтегрувати наукові знання та обґрунтовано аргументувати власну точку зору.

В таблиці 1 відображено орієнтовну структуру та обсяги складових кваліфікаційної роботи магістра. За згодою наукового керівника дозволяється змінити структурно-логічну схему роботи в межах параграфів (з урахуванням особливостей обраної теми дослідження) за умови обов'язкової наявності теоретичної та аналітичної частин, а також програми заходів.

Таблиця 1

Орієнтовна структура кваліфікаційної роботи магістра

Компоненти кваліфікаційної роботи	Орієнтовний обсяг, сторінок
Титульний аркуш (Додаток Б)	1

Завдання (на бланку НУВГП)	1 (двосторонній аркуш)
Анотація (українською та англійською мовами)	1
Зміст (перелік розділів та параграфів із зазначенням сторінки початку кожного з них)	1
Вступ (актуальність, предмет, об'єкт, мета, завдання, методи дослідження)	2
Розділ 1. Теоретичні основи ... (конкретизувати за темою роботи)	15-20
1.1. Основні поняття за темою роботи (критичний аналіз за вітчизняними та зарубіжними літературними джерелами)	4-5
1.2. Класифікація та структурні елементи об'єкта дослідження	5-6
1.3. Методи оцінювання (розрахунку основних показників), аналізу і планування; підходи до регулювання діяльності	5-7
Висновки до розділу 1	1-2
Розділ 2. Аналіз ... (внутрішнього та зовнішнього середовища об'єкта дослідження)*	25-30
макро-, мезорівень 2.1. Аналіз соціально-економічної ситуації в регіоні та країні в цілому (ВВП, індекс споживчих цін, індекс виробників цін промислової продукції, діяльність підприємств)	5-7
макро-, мезорівень 2.2. Характеристика виду економічної діяльності (кількість діючих підприємств, обсяг реалізованої продукції, додана вартість за витратами виробництва, кількість найманих працівників, капітальні інвестиції)	6-9
макро-, мезорівень 2.3. Поглиблений аналіз безпосередньо за темою роботи	12-15
макро-, мезорівень Висновки до розділу 2	1-2
рівень організації 2.1 Аналіз виду економічної діяльності (ринку, галузі) в регіоні та в державі (за темою дослідження)	4-6
рівень організації 2.2. Загальна характеристика та аналіз основних показників діяльності суб'єкта господарювання (обсяг реалізованої продукції, прибуток,	7-10

рентабельність, стан і ефективність використання основних засобів та оборотних коштів, витрати на виробництво продукції)	
2.3. Поглиблений аналіз безпосередньо за темою роботи	10-15
Висновки до розділу 2	1-2
Розділ 3. Заходи щодо удосконалення ... (конкретизувати за темою роботи)	10-12
3.1. Обґрунтування заходів щодо удосконалення... (за темою роботи)	6-8
3.2. Очікуваний соціально-економічний ефект від впровадження програми заходів ... (за темою роботи)	3-4
Загальні висновки (виявлені особливості, переваги, недоліки і проблеми за темою роботи; очікувані результати від реалізації програми заходів щодо удосконалення об'єкта дослідження)	3-5
Список використаних джерел	3-5
Додатки	x

* – аналіз здійснюється на основі даних за три останні повні календарні роки або, за погодженням з керівником, за інші періоди, якщо статистична інформація за три роки з об'єктивних причин недоступна.

Загальний обсяг основного тексту роботи (до списку літератури) – **60-70 с.**

Аналіз внутрішнього середовища суб'єкта господарювання проводиться у порівнянні із показниками та тенденціями зовнішнього середовища. Зовнішнім середовищем для суб'єкта господарювання є відповідний вид економічної діяльності (ринок, галузь), область та національна економіка в цілому.

Обов'язковим компонентом виконання кваліфікаційної роботи магістра є використання в процесі дослідження технік та інструментів бізнес-аналізу. Залежно від змісту та цілі роботи здобувачі вищої освіти можуть обрати один чи декілька інструментів з пропонованих International Institute of Business Analysis (ІІБА):

- ✓ SWOT- аналіз;
- ✓ MOST- аналіз;
- ✓ Бізнес-модель Canvas;
- ✓ PEST- аналіз;

- ✓ SPACE-аналіз;
- ✓ CATWOE: аналіз зацікавлених сторін та їхніх перспектив;
- ✓ Мапування історій користувачів (User story mapping);
- ✓ Аналіз витрат і вигод (Cost-Benefit analysis);
- ✓ Матриця «вплив-зусилля» (Impact-Effort matrix);
- ✓ Матриця Ейзенхауера (The Eisenhower matrix);
- ✓ Метод RICE (Reach, Impact, Confidence, and Effort);
- ✓ Модель Кано;
- ✓ RACI-матриця;
- ✓ Метод MoSCoW (Must-Have, Should-Have, Could-Have та Won't-Have);
- ✓ Діаграма Ганта;
- ✓ Дерево рішень;
- ✓ Матриця Бостонської консалтингової групи (BCG);
- ✓ Матриця «привабливість галузі – конкурентоспроможність» General Electric/McKinsey;
- ✓ Модель портфельного аналізу «Shell» – DPM;
- ✓ Матриця І. Ансоффа;
- ✓ Матриця фірми Arthur D. Little (ADL/LC);
- ✓ Модель Хофера — Шенделя (Hofer – Schendel);
- ✓ Діаграма Ishikawa;
- ✓ Модель М. Портера.

Інформаційним забезпеченням аналітичного розділу кваліфікаційної роботи магістра на макро- та мезорівні, а також для аналізу зовнішнього середовища в роботах на рівні суб'єкта господарювання є дані Державної служби статистики України (URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>), областей та окремих міст; звітна документація й офіційні дані на сайтах установ та відомств (Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Державної фіскальної служби України, Державної регуляторної служби України, Антимонопольного комітету України, Національного банку України тощо); законодавчі, нормативно-правові акти та інша інформація загального користування.

Необхідна інформація для аналізу господарської діяльності на мікрорівні міститься в статуті або в установчому договорі, колективному договорі, корпоративному кодексі (кодексі

корпоративного управління) суб'єкта господарювання та у таких формах фінансової та статистичної звітності:

- форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;
- форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»;
- форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів»;
- форма № 4 «Звіт про власний капітал»;
- форми №1-м, 2-м «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»;
- «Консолідована фінансова звітність»;
- «Примітки до річної фінансової звітності»;
- форма 1-підприємство «Структурне обстеження підприємства»;
- форма 1-ПВ «Звіт з праці» (квартальна);
- форма 1-ПВ (умови праці) «Звіт про умови праці, пільги та компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці» (подається один раз на 2 роки);
- форма №2-ОЗ ІНВ «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції»;
- звіт про управління;
- соціальний (нефінансовий) звіт, звіт зі сталого розвитку та ін.

Також джерелами необхідної інформації для написання кваліфікаційної роботи магістра можуть бути: паспорт суб'єкта господарювання, плани економічного та соціального розвитку, особові картки працівників та особові листки з обліку кадрів, дані управлінського та бухгалтерського обліку, внутрішня звітна інформація підрозділів суб'єкта господарювання.

Розділ 3. Кваліфікаційна робота магістра за освітньо-професійною програмою «Бізнес-аналітика» повинна завершуватись рекомендаційною частиною, що виконується у вигляді програми заходів. Основою їх обґрунтування є результати проведених у другому розділі роботи аналітичних досліджень, а також кращий вітчизняний та зарубіжний досвід вирішення проблемних питань за темою роботи, узагальнений у теоретичній частині роботи.

В рекомендаційній частині кваліфікаційної роботи магістра

пропоновані заходи необхідно навести з обґрунтуванням ефекту (економічного, соціального, екологічного тощо) від їхнього впровадження. При цьому на розсуд студента та на основі консультацій з науковим керівником роботи проектна частина може складатись з двох параграфів (див. табл. 1).

Остаточна структура кваліфікаційної роботи залежить від цілей і виявлених в попередніх розділах проблем та можливостей їх вирішення.

Наприклад, обґрунтуванням вибору проектних заходів можуть бути результати соціологічного дослідження, кореляційно-регресійного, детермінованого факторного, кластерного чи інших методів фундаментального та/або технічного аналізу, технік та інструментів бізнес-аналізу, застосованих в роботі, внаслідок яких виявлені резерви та причини неповного використання виробничих потужностей або інші проблеми розвитку обраного об'єкта дослідження.

При цьому параграф 3.1 роботи повинен сформулювати у читачів (рецензентів, членів комісії із захисту кваліфікаційних робіт, інших користувачів інформації) розуміння того, чому з усіх проаналізованих в роботі аспектів використання / розвитку об'єкта дослідження для детальнішого обґрунтування програми дій обрані саме ці напрями.

В параграфі 3.2 роботи здобувач вищої освіти обґрунтовує соціально-економічну ефективність пропонованих заходів. На цьому етапі роботи здобувач повинен проявити здатність самостійно вирішувати проблему та аргументувати корисність та доцільність своїх пропозицій, використовуючи здобутий за час навчання інструментарій наукового обґрунтування соціально-економічних рішень.

Залежно від обраної теми кваліфікаційної роботи магістра обґрунтування ефективності пропонованих заходів може відрізнитись за стилем викладу та проведеними розрахунками. Нижче наведені орієнтовні способи табличного відображення результатів.

Наприклад, узагальнена інформація щодо змісту заходів, конкретизації виконавців, термінів їх реалізації, витрат та

прогнозованого ефекту може бути відображена за формою, наведеною в табл. 2.

Таблиця 2

Програма заходів щодо ... (за темою кваліфікаційної роботи магістра)

Заходи	Терміни реалізації	Виконавці (відповідальні особи)	Фінансові джерела	Витрати, грн	Ефект
...					
...					
...					

За потреби ефект може бути відображений окремо – економічний, соціальний, екологічний. Одиниці виміру будуть відповідними: *грн* (економії витрат... / прибутку), % (приросту рентабельності...), кількість нових робочих місць, кількість нових споживачів, % зменшення бракованої продукції, % зменшення рівня плинності кадрів тощо.

Якщо ефективність кожного заходу є комплексною і потребує деталізації відповідних наслідків впровадження заходів, таблиця має модифікуватись за рішенням здобувача вищої освіти. Зокрема, якщо можливості деталізації витрат обмежені, або вони детально наведені в роботі в проміжних розрахунках, так само як фінансові джерела, відповідальні особи за впровадження заходів, то таблиця з результатами розрахунків може мати узагальнений вигляд (табл. 3).

Таблиця 3

Зміст та ефективність заходів щодо ... (за темою роботи)

№ з/п	Заходи	Підстава для запровадження заходу	Витрати	Ефект		
				Економічний	Соціальний	Екологічний
1.	...					
2.	...					
...	...					

Якщо є потреба відобразити витрати на впровадження заходів більш детально, то відповідні розрахунки можна подати у окремій таблиці, або шляхом поділу графи «Витрати» на окремі колонки.

Наведені підходи до табличного відображення соціально-економічного ефекту пропонованих заходів є орієнтовними. Рекомендаційна частина може включати набагато більшу кількість розрахунків, що візуалізуються за рішенням здобувача у найбільш зручній та зрозумілій формі. Під час виконання розділу 3 кваліфікаційної роботи магістра здобувач вищої освіти повинен довести свою готовність до виконання професійних завдань, в тому числі обґрунтовуючи ефективність управлінських рішень, що призведуть до удосконалення бізнес-процесів, забезпечення їх ефективності та зростання конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

У кваліфікаційній роботі магістра не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, відповідно до «Порядку перевірки навчальних, випускних кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування», проходять обов'язкову експертизу через систему Moodle.

Перед отриманням допуску випускаючої кафедри до захисту здобувач самостійно завантажує кваліфікаційну роботу магістра в систему Moodle для експертизи, дотримуючись такого порядку у назві роботи:

рік_код спеціальності_назва роботи (транслітерацією)_ПІБ студента (транслітерацією)_ПІБ керівника (транслітерацією).

Робота повинна бути представлена в одному із форматів: *.doc (Word 97 – Word 2003), *.docx (Word 2007 – Word 2016). Текст роботи вводиться повністю, починаючи з титульного аркуша (без списку літератури та додатків).

Після проходження перевірки кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти на плагіат керівник роботи друкує першу сторінку звіту, який формується автоматично, та на його підставі складає Акт перевірки (на бланку НУВГП). Ці документи вкладаються в роботу (після бланку завдання на кваліфікаційну роботу магістра) і лише після того робота може бути передана на рецензію. Наявність Акта у кваліфікаційній роботі магістра

перевіряється секретарем екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт магістра до початку їх публічного захисту.

Остаточне рішення про допуск до захисту кваліфікаційної роботи магістра приймає державна екзаменаційна комісія.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Текст кваліфікаційної роботи друкується за допомогою комп'ютерної техніки на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), залишаючи поля таких розмірів: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – по 20 мм кожне. Основні параметри набору тексту: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, міжрядковий інтервал – 1,5.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, РОЗДІЛ 3, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ необхідно друкувати великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного підступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Кожну структурну частину (розділ) кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки.

Додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки, не включаються до загальної кількості сторінок кваліфікаційної роботи магістра. Однак усі сторінки цих елементів підлягають нумерації.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на

наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера, але всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини роботи, нумерують звичайним чином. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: 1.3.2. (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом *Рисунок* і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Рисунок 1.2 (другий рисунок першого розділу).

Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Приклад:

Рисунок 3.12. Динаміка фінансових результатів.

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, ...на рис. 1.2.

Як правило, цифровий матеріал повинен бути представлений у формі таблиці. Таблицю розміщують відразу після першого згадування в тексті, або на наступній сторінці. Усі таблиці обов’язково цитуються в тексті роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, які наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, *таблиця 2.1* – перша таблиця другого розділу. Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) та вмщують над таблицею. Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця 2.1

		Назва таблиці					
Головка							
Рядки							
		Боковик (заголовки рядків)			Графи (колонки)		

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини й розміщують одну частину під іншою, або поруч, або переносять частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик. При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово «Таблиця» вказують один раз зліва над першою

частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: *Продовження таблиці*, зазначивши номер таблиці.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, наприклад: *...в табл. 1.2.*

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово *дивись*, наприклад: *див. табл. 1.3.*

Довгі та громіздкі формули, включаючи символи підсумовувань, добутоків, диференціалів та інтегралів, повинні бути розміщені в окремих рядках. Це також стосується всіх пронумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можуть розташовуватися в одному рядку, а не одна під одною. Невеликі прості формули без самостійного значення вводяться в рядки тексту. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів необхідно наводити безпосередньо під формулою в тому порядку, в якому вони вказані у формулі. Значення та числовий коефіцієнт кожного символу необхідно вводити з нового рядка. Перший рядок пояснення починається зі слова «де», без двокрапки.

Нумерувати потрібно лише ті формули, які наведені нижче. Нумерувати інші формули не рекомендується. Серійні номери позначаються арабськими цифрами в круглих дужках біля правого краю сторінки без крапки між формулою та номером.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення, як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад, *... у формулі (2.1).*

При написанні кваліфікаційної роботи магістра здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

У разі використання матеріалів монографій, оглядових статей чи інших матеріалів із великою кількістю сторінок у списку літератури необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць та формул джерел, які цитуються в роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками: ... [1, с.7].

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Список використаних джерел слід розміщувати одним із таких способів: в порядку появи посилань в тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Використані в роботі джерела в списку необхідно оформлювати таким чином:

- *підручник, посібник, монографія тощо одного-трьох авторів:*

Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2017. 156 с.

Сидорова А.В., Біленко Д.В., Буркіна Н.В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.

- *підручник, посібник, монографія тощо колективу авторів:*

Інноваційні засади управління людськими ресурсами: можливості, виклики, пріоритети досягнення соціально-економічної безпеки : колективна монографія / за наук. редакцією д.е.н., професора Міщук Г. Ю. Рівне : НУВГП, 2020. 408 с.

- *окрема стаття з періодичного видання або збірника праць:*

Олійник О. О. Соціальний капітал в контексті соціальної відповідальності підприємств. Вісник НУВГП. Економічні науки : зб. наук. праць. Рівне : НУВГП, 2021. Вип. 2(94). С. 153-161.

Дмитришин Б.В., Боровий М.В. Бізнес-аналітика та її роль в управлінні конкурентоспроможністю. Центральнотраїнський науковий вісник. Економічні науки, 2020. Вип. 5(38). С. 214-220.

- законодавчі і нормативні документи:

Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» : Закон України від 14 грудня 2021 р. № 9153-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (дата звернення: 20.09.2022).

- електронний ресурс:

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 20.09.2022).

Антикризова політика в реальному секторі економіки України: пріоритетні напрями і завдання: аналітична доповідь. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-07/antikriz-realsektor-doklad-2022-pogodzheno_07.pdf (дата звернення: 20.09.2022).

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово *Додаток* ____ і велика літера (*А, Б, В...*), що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком літер *Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь*. Єдиний додаток позначається як додаток *А*.

Ілюстрації, таблиці та формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: *рис. Д.1.2* - другий рисунок першого розділу додатка *Д*; *формула (А.1)* - перша формула додатка *А*.

ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Здобувач вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи магістра:

- ✓ якщо він успішно завершив теоретичний курс навчання;
- ✓ якщо його кваліфікаційна робота пройшла попередній захист на засіданні випускової кафедри та перевірку на плагіат;
- ✓ при наявності кваліфікаційної роботи, підписаної керівником та завідувачем кафедри, письмового відгуку керівника та письмової рецензії на кваліфікаційну роботу.

Захист кваліфікаційних робіт магістра відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії державною мовою. Рішення про допуск до захисту кваліфікаційної роботи іноземною мовою до початку роботи ЕК приймає випускова кафедра за заявою студента при наявності реферату, виконаного іноземною мовою обсягом 10-15 сторінок зі стислим викладенням основних положень кваліфікаційної роботи.

Екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну і практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм відповідного освітнього рівня (кваліфікації) та видання державного документа про освіту (кваліфікацію).

Для захисту кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти надається час, визначений головою ЕК. Під час захисту кваліфікаційної роботи магістра здобувач вищої освіти, використовуючи ілюстративний матеріал (графіки, діаграми, таблиці, блок-схеми, математичні моделі тощо) має в стислій логічній формі аргументовано викласти основні результати дослідження. Після доповіді здобувач вищої освіти грамотно і обґрунтовано відповідає на запитання членів комісії (також можливі запитання від інших осіб, присутніх на захисті). Питання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і мати загальний характер у межах змісту навчальних дисциплін освітньої програми. Після цього секретар екзаменаційної комісії оголошує відгук керівника та рецензії. Після відповіді здобувача вищої освіти на зауваження, викладені у відгуках та рецензії, захист закінчується.

При проведенні захисту кваліфікаційної роботи кожний член екзаменаційної комісії оцінює якість атестаційної роботи та

якість її захисту згідно з критеріями оцінювання за 100-бальною шкалою. Після закінчення захисту, на закритому засіданні ЕК рахують середній бал оцінок членів комісії, переводять в оцінку за національною шкалою оцінювання та вносять до протоколу.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів захисту кваліфікаційних робіт магістра, а також про видачу випускникам дипломів голова ЕК оголошує здобувачам вищої освіти у день захисту.

Здобувачу вищої освіти, який успішно захистив кваліфікаційну роботу, рішенням екзаменаційної комісії присвоюється кваліфікація магістра з економіки та видається державний документ про освіту (диплом).

Здобувачу вищої освіти, який успішно захистив кваліфікаційну роботу іноземною мовою, видається відповідний сертифікат.

Здобувача, який за результатами атестації отримав незадовільну оцінку або не атестований з інших причин, відраховують з університету. Повторне проведення атестації здобувачів вищої освіти з метою підвищення оцінки не допускається.

Засідання ЕК мають відкритий характер. У засіданнях ЕК можуть брати участь керівники робіт, викладачі кафедри, запрошені, бажаючі.

Додаток А
Заява на затвердження теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри трудових
ресурсів і підприємництва

Студента (-ки)
групи БАМ-61
(БАЗ-61М)

Прізвище, ім'я, по-батькові – повністю

Заява

Прошу затвердити тему моєї кваліфікаційної роботи
магістра «_____».
тема роботи

Дата

Підпис

Додаток Б
Зразок оформлення титульної сторінки дипломної роботи

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи магістра

на тему _____

Спеціальність: 051 Економіка
Освітня програма: «Бізнес-аналітика»

Виконав (-ла) : студент (-ка)
групи _____

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник : _____

(прізвище та ініціали)

Рецензент : _____

(прізвище та ініціали)

Рівне – 20__